

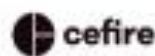

CAMPANYA

ALCEM EL VOL
COEDUCANT 28M

2023/2024

Subdirecció General de Formació del Professorat

Alcem el vol COEDUCANT el 28 M

JUSTIFICACIÓ

El dia 28 de maig es commemora el Dia Internacional d'Acció per la salut de les dones, va començar a celebrar-se el 1987 quan les integrants de la Xarxa Mundial de Dones pels Drets Reproductius acordaren declarar el 28 de maig com a Dia Mundial d'Acció per la Salut de les Dones. Es commemora aquest dia amb el propòsit de reafirmar el dret a la salut com un dret humà al qual les dones han d'accedir sense restriccions o exclusions de cap mena, i a través de tot el seu cicle de vida. Històricament sempre han estat els cossos dels homes els que s'han estudiat clínicament i, des d'aquest enfocament, s'ha definit que és malaltia i els seus símptomes. La qual cosa, com ha sigut demostrat, ha portat a nombrosos errors: no diagnosticar adequadament i a temps infarts en dones, no comprendre malalties com la fibromiàlgia o l'endometriosis o no emfatitzar en la prevenció de determinats càncers, com el d'ovaris, no preveure els possibles símptomes o contraindicacions que tindrien les vacunes per a la COVID en les dones, o tractar les dones d'histèriques o exagerades quan indiquen que els seus símptomes de dolor o malestar, així com els [vòmits durant l'embaràs](#). Cal pensar la salut d'una altra manera i demandar polítiques públiques que introdueixin la perspectiva de gènere transversalment en el sistema de salut, així com una recerca, sensibilització i atenció integral i específica. I per tant la commemoració d'aquesta data ens permetrà sensibilitzar i conscienciar sobre la seva importància el nostre alumnat, com un tema de rellevància de drets humans.

Aquesta proposta pretén aproximar-se a una educació sexual sana. Per aquest motiu, pretén fomentar l'autoconeixement del propi cos en les dones i propiciar l'apoderament femení i el respecte cap al cos de les mateixes per part de la societat en general, per poder anar superant la cultura falocèntrica imperant, i tenir present que la genitalitat normotípica femenina ha estat tradicionalment desconeguda i menyspreada, en contraposició a la presència i el coneixement del penis, que ha ocupat diferents espais de

manera icònica, fins i tot acompanyat de missatges insultants i de domini. Aquest desconeixement, motivat per la socialització diferencial, promou una relació inadequada amb el cos i amb els genitals.

Per tot això, considerem que visibilitzar el nu femení amb naturalitat pot contribuir a tenir una relació molt més sana i positiva amb el cos i cap al cos de les dones. Aquesta data ens ofereix una oportunitat per recordar, difondre i reivindicar el dret de tota dona a gaudir d'una salut sexual i mental sana i plaent, i una salut reproductiva sense risc. La salut requereix d'una mirada holística amb perspectiva de gènere que evite que les dones siguin mal diagnosticades i que potencien la recerca i el desenvolupament de campanyes de prevenció.

OBJECTIUS

- Visibilitzar, explorar i conèixer el propi cos com a mecanisme d'apoderament femení.
- Fomentar una educació sexual sana i positiva.
- Construir un nou imaginari col·lectiu dels cossos nus femenins.
- Aprofundir en els conceptes de corresponsabilitat i càrrega mental.
- Conèixer el perquè de la necessitat d'aplicar la perspectiva de gènere en la salut.

CONTINGUTS

- Educació sexual.
- Anatomia. El nostre cos com a macrohistòria autobiogràfica.
- Autoconeixement, memòria viva del cos-dolor.

- Presa de consciència de la necessitat de superar la cultura falocèntrica.
- Visibilitat del cos nu femení
- Corresponsabilitat i càrrega mental.
- Dolor crònic en les dones.
- Perspectiva de gènere en la salut.
- Llei "del agrado".

DESCRIPCIÓ DE LA PROPOSTA

El cos de les dones ha estat representat a través de la història, exclusivament, segons la concepció, la simbologia i la mirada d'artistes –homes- i les imatges dels quals omplien milers de museus i milions de llibres d'Història i de l'Art. Llavors, unes representacions mediatitzades per les creences androcèntriques sobre el cànon de bellesa de cada època i la manera de ser i actuar que havien de ser i han de ser pròpies de les dones per ser acceptades per la societat com a tals.

Diu María Martín Barranco: "Aquest fosc objecte de desig... Al llarg de la història, i fins als nostres dies, els cossos de les dones han estat objecte d'ús i abús. I es pregunta; Com han estat considerades històricament les dones, per si mateixes i per terceres persones? Com han estat narrades les seves històries, els seus cossos i la seva salut?"

En el concepte actual de bellesa actual, prima el llis, el polit, l'estirat i brillant també referit al cos de les dones; sense arrugues, sense cicatrius, sense asprors, sense vell, sempre ters i jove però, mai és suficient per agradar. D'aquí la pressió, sobre els cossos de nenes, adolescents i dones adultes, de la indústria cosmètica, el negoci dels productes de bellesa, les clíniques d'avançament o les de cirurgia estètica. Video

Les conseqüències socials, d'aquest mandat cultural i econòmic per aconseguir assolir el cànon estipulat, són patologies relacionades amb la no acceptació del propi cos i els trastorns relacionats amb l'alimentació (bulímia, anorèxia, sobrepès, obesitat mòrbida, depressió, ansietat); a més dels sorgits de la vigilància social, sobre les persones que no s'ajusten als patrons hegemònics en centres escolars, laborals i en el tracte social quotidià (ridiculització, assetjament, violència, ciberassejament, odi...).

Us proposem:

El maig del 2015 Sandra March feia la següent crida en xarxes socials: "[Projecte artístic amb cicatrius: es busca gent](#)"

"M'anomene Sandra March i sóc artista. Estic començant un projecte sobre cicatrius. M'agradaria contactar amb dues o tres persones a les quals no els importaria manar-me una fotografia de detall d'una cicatriu el més clara possible i que em puguen explicar breument què va ocórrer. Les persones, si ho desitgen, poden romandre anònimes".

L'objectiu principal de la proposta serà visibilitzar les cicatrius dels nostres cossos i resignificar-les, perquè aquestes marques del passat a la nostra pell ens ajuden a reconèixer i prendre consciència de la nostra història d'una manera més lliure i desprejudiciada. No podem oblidar que són marques que ens individualitzen i ens posen al centre com a subjectes, que contenen la història del nostre cos, que determinen l'autoimatge i autoconcepte, i que poden condicionar la nostra relació amb els altres i l'entorn.

"Sempre s'ha tendit a ocultar-les per prejudicis i per aquesta pressió social per assolir la perfecció del cos i de la imatge" (sobretot en aquesta època on impera per damunt de tot l'aprovació dels teus iguals, cultura del *like* en xarxes socials, i segueix latent la llei "del agrado" per a les dones), però jo vull **revindicar el mostrar les cicatrius com una forma de recordar el nostre passat**, com una empremta d'esdeveniments biogràfics importants en les nostres vides".

Sandra March

METODOLOGIA

En aquest projecte us proposem un treball individual de recerca i creació, però alhora un treball cooperatiu i col·laboratiu entre els diferents agents de la comunitat educativa. Fer visible la necessitat de parlar del dolor, les ferides i els records generats, de la transformació, de naturalitzar la mirada cap al cos nu de les dones. Generar en l'alumnat la necessitat de construir-se com a agent actiu i participatiu del món al qual pertany, on creix i es desenvolupa, i crear històries col·lectives a partir de l'escolta activa de les històries de vida vinculades al dolor sentit i viscut en la pròpia pell, en el propi cos. Caldrà

fer-ho aplicant una mirada interseccional de respecte i lliure de judicis, per acollir totes les narracions i no oblidar ningú.

Partint del principi que el treball de la coeducació ha de tenir un caràcter interdisciplinari i transversal, aquest projecte es podrà dur a terme des de qualsevol àrea/matèria del currículum.

Per fomentar associacionisme i aportar dades objectives i professionalitzades us proposem contactar amb les unitats del dolor, o els centres de salut dels vostres municipis per treballar sobre el tractament de la salut i les conseqüències que esdevenen del fet de no aplicar perspectiva de gènere en les pacients femenines.

TEMPORALITZACIÓ

Us recomanem treballar aquesta campanya durant el mes de maig i juny (tal vegada es pot iniciar després del 17 de maig dia de la LGTBIfòbia).

RECURSOS, MATERIALS I PÀGINES D'INTERÈS

El cos exquisit de Sandra March al MUA

<https://www.youtube.com/watch?v=C22zKUUjbT4>

Què em pose?

<https://mujeresmirandomujeres.com/sandra-march-elina-norandi/>

El meu cos: un Wunderkammer

https://collection.eliterature.org/1/works/jackson_my_body_a_wunderkammer.html

BINGO PARTS DEL COS HUMÀ

<https://familiasuperacion.blogspot.com/2020/05/bingo-partes-del-cuerpo-humano.html>

Dona feta a si mateixa – Concha Ros

<https://www.lavanguardia.com/local/valencia/20220326/8145679/concha-ros-mostrar-cuerpo-desnudo-mujer-sexualizar-aun-perturba.html>

Corresponsabilitat i càrrega mental

<https://youtu.be/IVHRst02Ksk?si=rwRsgmViT2Qcf5ez>

<https://cargamental.cl/>

Determinants de gènere en l' abordatge del dolor crònic

[Revista de la Societat Espanyola del Dolor](#)

versió impresa ISSN 1134-8046

https://scielo.isciii.es/scielo.php?script=sci_arttext&pid=S1134-80462020000400007

<https://ixalud.es/mujeres-y-dolor-cronico/>

"El dolor no és part de la vida, es pot convertir en la vida mateixa ". L'art més poderós de la vida, és fer del dolor un talismà que cura".

Frida Kahlo